

Telenor ASA
Postboks 800
1331 FORNEBU

Vår ref.:1605084-119 - 412.9
Vår dato: 15.1.2019

Deres ref.:
Deres dato:

Saksbehandler: CAO, IVO

Vedtak om overtredelsesgebyr

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) pålegger Telenor ASA (Telenor) å betale overtredelsesgebyr kr 4 000 000 (fire millioner) for overtredelse av ekomloven § 10-3.

Nkom viser til varsel om vedtak om overtredelsesgebyr 23. november 2018 og Telenors anførsler 7. desember 2018. I det følgende redegjøres for sakens bakgrunn, Telenors anførsler samt Nkoms vurderinger og vedtak.

1. Sakens bakgrunn

Telenor ble i marked 15-vedtaket av 1. juli 2016 blant annet pålagt å imøtekomme rimelige anmodninger om tilgang til mobilnett og tilby priser som hindrer at tilgangskjøper opplever marginskvis. Prisforpliktelsene følges opp med marginskvistester som gjennomføres med seks måneders intervaller. Disse testene har vært gjennomført i alt fem ganger i reguleringsperioden.

Det detaljerte tidsløpet for informasjonsutlevering og etterfølgende kommunikasjon i tilknytning til hver runde med marginskvistesting¹ fremkommer i vedlegg 1.

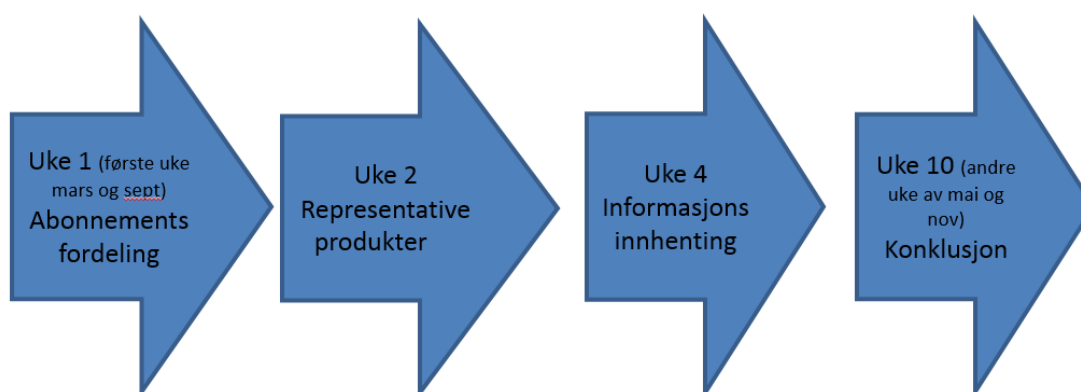
I vedtaket 1. juli 2016 ble marginskvistester introdusert som et nytt regulatorisk verktøy i marked 15-reguleringen, og det var forventet at både Telenor og myndigheten kunne påregne bruk av ekstra ressurser i en tidlig fase. Allerede høsten 2015 var imidlertid Telenor involvert i Nkom sitt arbeid med å identifisere konkret hvilken type informasjon selskapet kunne gi i forbindelse med innføring av ny regulering i marked 15 og innføring av marginskvistesting. Det ble i denne

¹ Første gangen marginskvistesten ble gjennomført var forutsatt spesiell siden dette var et nytt regulatorisk verktøy. Oversikten inkluderer derfor ikke denne runden.

prosessen lagt ned betydelige ressurser for å utforme spørreskjema som var tilpasset de opplysningene Telenor bekreftet å kunne utlevere. Telenor, Nkom og konsultentselskapet Analysys Mason var involvert i dette arbeidet. Første gang marginskvistester ble gjennomført ga verdifull erfaring til forbedringspunkter for både Telenor og Nkom, og Nkom justerte også spørreskjema i etterkant av denne runden for å i enda større grad tilpasse informasjonsinnhenting til de opplysningene Telenor kunne levere.

Andre gang marginskvistesten ble gjennomført var det flere forbedringer, men kvaliteten på opplysningene fra Telenor var fortsatt ikke tilfredsstillende. Det var derfor behov for oppklaringer og data fra Telenor måtte sendes flere ganger.

I forkant av tredje runde med marginskvistester gjennomførte Telenor og Nkom et evalueringsmøte hvor erfaringer fra de to forutgående rundene ble drøftet. Formålet var blant annet å legge til rette for en mer effektiv prosess knyttet til informasjonsinnhenting. Det ble fra Nkoms side presisert at data fra Telenor måtte kvalitetssikres før oversendelse, både for å sikre at data ble presentert på en strømlinjeformet måte, slik spørreskjema legger opp til, og slik at filer med informasjon kan benyttes direkte som «inputverdier» i marginskvismodellen, og at inntekter, kostnader og volumer er korrekt rapportert for de etterspurte ringeplanene i perioden. Nkoms kvalitetssikring av data fra Telenor har hatt et betydelig omfang, og i nevnte drøfting ble det uttrykt en forventning fra Nkoms side om at gjennomføringen av runde tre av marginskvistesting ville forløpe etter normert tidsløp og med færre feil. Et normalt tidsløp ble skissert som nedenstående figur viser.

Ved gjennomføringen av marginskvistester i runde tre, høsten 2017, viste det seg at opplysningene som Nkom mottok to dager etter fristen, fortsatt var beheftet med samme type feil som i tidligere runder. Tilsvarende forhold gjorde seg gjeldende i runde fire, våren 2018. Nkom tok både høsten 2017 og våren 2018 opp en rekke forhold som kunne bedre Telenors rutiner og øke kvaliteten på rapporteringen.

I brev av 12. september 2018 ble Telenor igjen pålagt å utlevere informasjon til gjennomføring av nye marginskvistester. Telenor leverte etterspurte opplysninger innen fristen 3. oktober.

Allerede samme dag som Nkom mottok informasjonen, avdekket Telenor feil i det som var utlevert og oversendte derfor nye opplysninger. Telenor avdekket ytterligere feil i innsendt materiale og Nkom mottok ny oversendelse 16. oktober. Nkom gjennomgikk de tre oversendelsene og oversendte spørsmål som resulterte i at Telenor oversendte oppdatert informasjon 23. oktober. Også i denne oversendelsen fant Telenor at det var uriktige opplysninger slik at det var behov for å sende ny informasjon 24. oktober. Den etterfølgende dagen, 25. oktober, ga Telenor telefonisk beskjed om at det var oppdaget feil i oversendt informasjon, og opplyste at ny informasjon ville oversendes snarest. Denne oppdaterte informasjonen fikk Nkom oversendt 26. oktober. Nkoms gjennomgang resulterte i ytterligere spørsmål til Telenor som igjen konstaterte feil i oversendt informasjon og leverte nye opplysninger 2. og 7. november 2018.

2. Rettslig grunnlag

Det følger av ekomloven § 10-3 om opplysningsplikt at Nkom kan kreve opplysninger som er nødvendige for å gjennomføre loven. Bestemmelsens første ledd lyder:

«Myndigheten kan kreve opplysninger som er nødvendige for gjennomføringen av denne lov, vedtak gitt i medhold av loven, eller forpliktelser som følger av internasjonale overenskomster som Norge har sluttet seg til.»

Videre følger det av ekomloven § 10-13 første ledd at myndigheten kan pålegge fysiske personer eller foretak overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsomt overtredelse av nærmere angitte plikter i lov eller forskrift. Etter § 10-13 første ledd nr. 5 kan Nkom pålegge overtredelsesgebyr dersom tilbyder gir uriktige eller ufullstendige opplysninger til myndigheten. Bestemmelsen lyder:

«Myndigheten kan pålegge en fysisk person eller et foretak overtredelsesgebyr dersom personen, foretaket eller noen som handler på vegne av foretaket forsettlig eller uaktsomt:

[...]

5. gir uriktige eller ufullstendige opplysninger til myndigheten eller

[...].»

3. Telenors anførsler

Telenor hevder at opplysningsplikten etter ekomloven § 10-3 ikke innebærer at Nkom kan kreve utlevert informasjon på et detaljeringsnivå som myndigheten beslutter. Etter Telenors forståelse innebærer plikten etter ekomloven § 10-3 å utlevere de «opplysningene» foretaket har, og viser i den sammenheng til at det ikke har vært feil i Telenors rådata, men at samtlige feil relaterer seg til nødvendig bearbeiding, justering og beregning. Begrepet opplysninger er ifølge Telenor

den informasjonen et selskap faktisk besitter på et gitt detaljeringsnivå, og at det ikke kan kreves at opplysninger som forutsetter at tilbyder må bearbeide rådata.

Telenor mener videre at opplysningsplikten i ekomloven § 10-3 må forstås på samme måte som plikten til å gi opplysninger etter konkurranseloven § 24, og viser til at det i kommentarutgaver til konkurranseloven er uttalt at opplysningsplikten ikke omfatter å gjøre vurderinger, og at det heller ikke kan stilles annet enn meget begrensede krav til hvordan opplysningene skal struktureres. Selskapet bestrider dermed at Nkom har hjemmel til å kreve data utlevert på den detaljerte måten som fremgår av marked 15-vedtaket.

Telenor opplyser at informasjonen som etterspørres av Nkom må hentes fra ulike kilder internt, at det må gjøres en rekke manuelle justeringer, bearbeidinger og beregninger for å tilpasse Telenors data til Nkoms format og detaljeringsnivå. Videre problematiserer Telenor at det kun gis tre ukers frist fra ringeplaner velges til data skal leveres. Telenor mener også å ha opplyst Nkom om at informasjon som selskapet i 2015 opplyste de kunne fremskaffe på ringeplannivå kun var gyldig for Telenor-merkevaren.

Telenor avviser å ha opptrådt uaktsomt. Selskapet redegjør i den forbindelse for at de etter beste evne har forsøkt å levere etterspurt informasjon og dersom Telenor har oppdaget feil i beregninger og bearbeidelser som Telenor har foretatt er dette informert og korrigert så snart som mulig.

4. Nkoms vurdering av Telenors anførsler

Omfanget av opplysningsplikten i ekomloven § 10-3

Når det gjelder omfanget av opplysningsplikten mener Nkom at ekomloven § 10-3 gir hjemmel for å pålegge utlevering av opplysninger på det detaljeringsnivået som fremgår av marked 15-vedtaket. Etter bestemmelsen kan myndigheten kreve opplysninger som er nødvendige for gjennomføring av loven og vedtak gitt i medhold av loven.

Da marginskvistest ble innført som regulatorisk verktøy i marked 15-reguleringen, ble det i vedlegg 2 til vedtaket, avsnitt 3.8, fastsatt følgende:

«Telenor vil normalt måtte opplyse om følgende elementer:

- *Ajourført abonnementsfordeling for alle ringeplaner/sluttbrukerprodukter.*
- *Opplysninger om sluttbrukerpriser, trafikk, abonnement, inntekter og kostnader for produktene som inngår i testene.*
- *Gjeldende priser og gjeldende rabatter på tilgangsproduktene for tjenesteleverandørtilgang, MVNO-tilgang og nasjonal gjesting.»*

Etter Nkoms syn er opplysningene som etterspørres nødvendige for å gjennomføre vedtaket. Det er ikke tvilsomt at Telenor har tilgjengelig de aktuelle opplysningene. At Telenor må gjøre uttrekk og sammenstillinger av disse opplysningene på en måte som de ikke ville gjennomført for egen bruk, medfører ikke at dette faller utenfor opplysningsplikten.

Det ble videre utarbeidet et eget spørreskjema der informasjonen Telenor skal levere, framgår. Spørreskjemaet ble utarbeidet i tett samarbeid med Telenor og utformet på en måte som skulle sikre at Telenor faktisk kunne levere opplysningene. Det ble fra Telenors side aldri fremholdt at de justeringer og beregninger Telenor måtte gjøre, ville ligge utenfor opplysningsplikten i ekomloven § 10-3. Plikten til å utlevere de etterspurte opplysningene anses prinsipielt ikke å gå lengre enn det som følger av plikter til øvrig regulatorisk rapportering. Telenor er i flere markeder pålagt å rapportere regulatoriske regnskaper etter myndighetens bestemte oppsett. Tilsvarende gjelder for den periodiske rapporteringen til ekomstatistikken. Nkom legger til grunn at opplysningene som er etterspurt for marginskvisformål kan sammenstilles ved bruk av tilsvarende metoder som benyttes for annen regulatorisk rapportering. Etter Nkoms mening vil Telenors innskrenkende forståelse av opplysningsplikten, dersom denne skulle gjøres gjeldende, innebære en betydelig svekkelse av myndighetens mulighet til å føre tilsyn med aktører med sterk markedsstilling.

Nkom anerkjenner at det kan være ressurskrevende å sammenstille de nødvendige dataene som er nødvendige for en marginskvistest. Vi legger imidlertid til grunn at Telenor har unik kjennskap til egne data og at de utformer sine registreringssystemer og datavarehus på en effektiv måte slik at det er mulig å hente ut den relevante informasjonen på en hensiktsmessig måte både for ringeplaner knyttet til Telenor-merkevaren og for ringeplaner knyttet til andre merkevarer.

Telenor viser til konkurranseloven § 24 og kommentarutgaven til konkurranseloven der det framgår at opplysningsplikten gjelder informasjon om faktiske forhold, mens å foreta vurderinger faller utenfor opplysningsplikten, og videre at Konkurransetilsynet bare i meget begrenset grad kan kreve at opplysningene skal bearbeides eller struktureres på en bestemt måte. Å gjøre utdrag av inntekter og kostnader fra regnskapet og eventuelt fordele disse på ulike poster, innebærer ikke vurderinger som gjør at dette faller utenfor opplysningsplikten i ekomloven § 10-3. Nkom kan heller ikke se at henvisningen til kommentarutgaven til Evensen/Sæveraas er relevant i denne sammenhengen. I et ex-ante perspektiv vil et forutgående vedtak fastsette hvilke opplysninger som skal utleveres for at myndigheten skal kunne klargjøre om det foreligger brudd på prisforpliktelsene.

Krav til uaktsom opptreden

For å ilegge overtredelsesgebyr må Telenor ha opptrådt forsettlig eller uaktsomt i forbindelse med innrapportering av opplysningene. Dette innebærer at Telenor må ha handlet i strid med de kravene som stilles til forsvarlig opptreden.

Telenor hevder at overtredelsesgebyr ikke kan ilegges fordi foretaket ikke har opptrådt uaktsomt. Det vises blant annet til at de har gjort interne tiltak for å forbedre prosessen, samt levert informasjon etter beste evne og selv informert Nkom om feil de har oppdaget. I tillegg viser Telenor til at fristen for å levere opplysningene er kort.

Nkom legger til grunn at Telenor er i stand til å automatisere prosesser for å sammenstille egne data for å utlevere informasjon, slik at tre uker er en tilstrekkelig lang periode for dette arbeidet.

Ved marginskvistesten høsten 2018 har Nkom konstatert betydelige feil i utlevert informasjon, og gjentakelse av feil og mangler som Telenor ved tidligere marginskvistester allerede har fått påpekt. Det har vært vanskelig å få fullstendig rapportering fra Telenor, og det er ingen tegn til at tidligere tilbakemeldinger fra Nkom og oppnådde erfaringer har medført at Telenor utleverer korrekt informasjon. På denne bakgrunn anser Nkom at vilkåret om at foretaket må ha opptrådt uaktsomt, er oppfylt.

5. Overtredelsesgebyrets størrelse

Ifølge ekomloven § 10-13 annet ledd og ekomforskriften § 10-3a skal overtredelsesgebyrets størrelse fastsettes etter en helhetsvurdering hvor overtredelsens grovhet, varighet, utvist skyld og foretakets omsetning skal tas i betraktning. Overtredelsesgebyret kan settes til inntil 5 prosent av foretakets omsetning, jf. ekomforskriften § 10-3a tredje ledd.

Ved fastsettelsen av overtredelsesgebyrets størrelse legger Nkom vekt på at Telenor er en betydelig aktør i det norske ekommarkedet. Uriktige og ufullstendige opplysninger gitt av Telenor er egnet til å undergrave formålet med reguleringen og dermed hindre tilrettelegging for bærekraftig konkurranse i det norske mobilmarkedet. Uriktig og ufullstendig rapportering medfører også at Nkom må foreta omfattende undersøkelser som legger beslag på betydelige ressurser hos myndigheten. Videre legger Nkom vekt på at den uriktige og ufullstendige rapporteringen ikke er et engangstilfelle, men har vært et gjentakende problem over tid.

Ved fastsetting av overtredelsesgebyrets størrelse har Nkom også lagt vekt på at Telenor i noen tilfeller, og på eget initiativ, har underrettet Nkom om feil de selv har oppdaget i oversendt informasjon og på denne måten søkt å redusere skadevirkningen.

På overnevnte bakgrunn fastsettes overtredelsesgebyr på kroner 4 000 000 (fire millioner).

6. Vedtak om overtredelsesgebyr

Med hjemmel i ekomloven § 10-13, første ledd, nr. 5 og ekomforskriften § 10-3a, ilegges Telenor overtredelsesgebyr pålydende **kr 4 000 000** for overtredelse av ekomloven § 10-3.

Overtredelsesgebyret ilegges som en konsekvens av at Telenor har gitt uriktige, ufullstendige og ikke rettidige opplysninger etter pålegg om utlevering av opplysninger som ble gitt av Nkom i brev 12. september 2018.

Overtredelsesgebyret forfaller til betaling to måneder etter vedtaksdato, jf. ekomloven § 10-13, annet ledd. Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg. Faktura oversendes i separat brev.

Dette vedtaket kan påklages med en frist på tre uker, jf. ekomloven § 11-6 og forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage stiles til Samferdselsdepartementet og sendes Nkom.

Nkom gjør oppmerksom på at inngivelse av eventuell klage ikke medfører at forpliktelsen til å betale overtredelsesgebyret utsettes. Det er Samferdselsdepartementet som kan ta stilling til hvorvidt vedtaket ikke skal iverksettes før klagen er avgjort, jf. ekomloven § 11-6, fjerde ledd, jf. forvaltningsloven § 42.

Med hilsen

Elisabeth Aarsæther
direktør

Hans Jørgen Enger
fung. avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift

Kopi Samferdselsdepartementet, Postboks 8010 Dep., 0030 OSLO

Vedlegg 1 – Tabellarisk oversikt over informasjonsutveksling knyttet til marginskvistester

Tidslinje – runde 5

24. aug 2018	E-post fra Nkom	Pålegg om utlevering av informasjon – abonnementsfordeling Frist 6. sept kl. 12.00
6. sept 2018	E-post fra Telenor	Abonnementsfordeling (sendt til firmapost)
7. sept 2018	E-post fra Nkom	Om rapportering av Talkmore Mobilt Bredbånd som ett produkt
10. sept 2018	E-post fra Telenor	Svar ang. Talkmore Mobilt Bredbånd
12. sept 2018	E-post fra Nkom	Pålegg om utlevering av informasjon – representative produkter Frist 3. okt.
17. sept 2018	E-post fra Telenor	Anmodning om møte for å diskutere representative produkter, samt justering knyttet til Fleksi
26. sept 2018	Video/telefonmøte	
3. okt 2018 kl 10:39	E-post fra Telenor	Data til MS tester
3. okt 2018 kl 15:34	E-post fra Telenor	Oppdaterte filer for volum og inntekter. Telenor oppdaget selv feil.
16. okt 2018	E-post fra Telenor	Oppdaterte filer for volum og inntekter (Dipper). Telenor oppdaget selv feil.
16. okt 2018	E-post fra Nkom	Spm knyttet til rapportert data. Frist for svar og nye filer 23. okt.
23. okt 2018	E-post fra Telenor	Svar på spørsmålene og oppdaterte filer
24. okt 2018	E-post fra Telenor	Oppdatert fil for volum. Ett produkt hadde for lavt terminert volum, samt at noen abonnementsnavn mangler mellomrom (XGB). Telenor oppdaget selv feil.
25. okt 2018	Telefon fra Telenor	Torbjørn Hauger ringte Inger fordi Telenor har oppdaget ytterligere feil. Alt datavolum på alle ringeplaner er rapportert for høyt og inntekt for Talkmoreprodukt er hentet fra feil periode. Skal oversende nye filer samme eller påfølgende dag.
26. okt 2018 kl 15.08	E-post fra Telenor	Oppdaterte filer for volum (data) og inntekter (Talkmore)
31. okt 2018	E-post fra Nkom	Spm knyttet til rapportert data. Frist for svar 2. nov. kl. 10.00
2. nov 2018 kl. 10.54	E-post fra Telenor	Svar på spørsmålene og oppdatert fil for volum
6. nov 2018	E-post fra Nkom	Spm knyttet til rapportert data. Frist for svar 7. nov.
7. nov 2018 kl. 14.45	E-post fra Telenor	Svar på spørsmål og oppdatert fil for inntekter

Tidslinje – runde 4

1. mars 2018	E-post fra Nkom	Pålegg om utlevering av informasjon – abonnementsfordeling Frist 5. mars
	E-post fra Telenor	Ba om utsettelse til 6. mars, da intern frist for rapportering av abonnementsstall er 5. mars (3. virkedag)
	E-post fra Nkom	Ny frist 6. mars kl 12.00
6. mars 2018	E-post fra Telenor	abonnementsfordeling
8. mars 2018	E-post fra Nkom	Pålegg om utlevering av informasjon til MS tester Frist 4. april
5. april 2018	E-post fra Nkom	Ikke mottatt rapportering
	Tlf-samtale Telenor	Forhåpentligvis levering i dag
	E-post fra Telenor	Klarer ikke å levere i dag, forhåpentligvis i morgen
6. april. 2018	E-post fra Telenor	Rapportering av data til MS tester
	E-post fra Nkom	Ulike produktnavn, frist for nye filer 9. april kl 12 (det var også avvikende kategori-navn i første rapportering, men dette først oppdaget etter at e-posten var sendt)
9. april 2018	E-post fra Telenor	Ny rapportering. Produktnavn rettet. Kategorinavn også rettet.
16. april 2018	E-post fra Nkom	Spm til oversendt data, frist 20. april
20. april 2018	E-post fra Telenor	Svar på spm og oppdaterte inntekter og volum

Tidslinje – runde 3

1. sept 2017	E-post fra Nkom	Pålegg om utlevering av informasjon – abonnementsfordeling, frist 8. september.
8. sept 2017 Kl. 16.12	E-post fra Telenor	Abonnementsfordeling
14. sept 2017	E-post fra Nkom	Pålegg om utlevering av informasjon til MS tester Frist 2. oktober kl 12.00
15. sept 2017	E-post fra Telenor	Telenor ber om utsatt frist: 3 uker (5. oktober) pluss å hensynta ferieavvikling (9. oktober)
18. sept 2017	E-post fra Nkom	Aksepterer fristforlengelse til 5 oktober (3 uker)
6. okt 2017 Kl. 02.18	E-post fra Telenor	Rapportering av data til MS tester
9. okt 2017 Kl 14.51	E-post fra Telenor	Informasjon om at Telenor har avdekket noen feil i de rapporterte volumer for ringeplanene til Talkmore. Oversender oppdaterte volum så snart de har kvalitetssikret oppdaterte tall
10. okt 2017 kl 15.51	E-post fra Telenor	Oppdaterte volumfiler
13. okt 2017	E-post fra Nkom	Spm til rapportert data. Frist 17. okt
18. okt 2017 Kl 00.33	E-post fra Telenor	Svar på spm og oppdaterte filer for volum og inntekter
18. okt 2017	E-post fra Nkom	oppfølgingsspm til rapportert data. Frist 20. okt kl 12.00
20. okt 2017 Kl 18.30	E-post fra Telenor	Svar på spm og oppdatert fil for inntekter
24. okt 2017	E-post fra Nkom	Ytterligere oppfølgingsspm. Frist 25. okt kl 12.00
24. okt 2017 Kl 16.30	E-post fra Telenor	Svar på spm

Tidslinje – runde 2

Pålegg / Aktivitet	Frist	Lvert	Merknad
Informasjon om produkter til testen, dvs. volumer, inntekter og kostnader (brev fra Nkom 10.03.17 inkl spørreskjema)	31.3.17	1.4.17	e-post fra T. Hauger kl 01.19 med 8 filer
Oppfølging av mangelfull leveranse av 1. april (e-post 4.4.17 fra MFE i etterkant av telefonsamtale med T. Hauger)	Snarlig	5.4.17	Korrigert informasjon – gjelder 6 av de 8 filene fra 1.4.17. (e-post fra T. Hauger)
Sammenstilt format fra de tre merkevarene. Ytterligere oppfølging grunnet ulik format på voluminformasjon. Ulik for Dipper, Telenor og Talkmore grunnet 3 ulike datavarehus. (e-post fra MFR 6.4.17)	snarest	Kan ikke levere før etter påske ca 19. april	e-post fra T. Hauger 6.4.17. Negativt svar medførte at vi foretok formatendringene selv 10.4.17. Vi informerte Telenor om dette i e-post fra MFE 10.4.17.
Analysys Mason behandler datafangsten og modell		1.5.17	MS model v4.5.1 mottatt fra AM
Oppfølging av mangelfull leveranse av 1. april (e-post 25.4.17 fra MFE)	2.5.17	2.5.17 (16:28)	Korrigert informasjon – gjelder 6 av de 8 filene fra 1.4.17. (e-post fra T. Hauger)
Ytterligere oppfølging av mangelfull leveranse (e-post 2.5.17 fra MFE)	5.5.17 utsatt til 8.5.17 kl 12	8.5.17 (16:06)	Korrigert informasjon – gjelder 1 av de 8 filene fra 1.4.17. (e-post fra T. Hauger)
Ytterligere oppfølging (e-post fra MFE 10. 5)			Oppklaringer per telefon 11.5.17 (Hauger, Rabstad, Ranbo). Etterfulgt av e-post fra Hauger med beskjed om at de har oppdaget feil og må sende data på nytt. Nye filer tilsendt pr e-post 15.5.17